

Ημ/νία: 25/08/2016

Α. Π.: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/260800/1854

Απάντηση στο έγγραφο: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/260800/1854

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 94

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Νίκο Καραθανασόπουλο
2. Βουλευτή κ. Νίκο Μωραΐτη
3. Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
4. Υπουργείο Οικονομικών
5. Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης
6. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Θέμα: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 2715/15.7.2016 Αναφορά με θέμα:
«Μέτρα υπέρ των πληγέντων από τους σεισμούς σε Κεφαλονιά και Ιθάκη, για τις υποδομές και την κατοικία»

Σχετικό: Το με αριθμ. πρωτ. 1919/4.8.2016 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης – Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας και Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, με το οποίο μας διαβιβάστηκε η ως άνω Αναφορά.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2715/15.7.2016 Αναφοράς των Βουλευτών κ.κ. Νίκου Καραθανασόπουλου και Νίκου Μωραΐτη, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας και σε ό,τι αφορά το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Μετά τον σεισμό της 26ης Ιανουαρίου 2014 και τον αντίστοιχα ισχυρό σεισμό της 3ης Φεβρουαρίου 2014, πραγματοποιήθηκαν αυτοψίες από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού στις οποίες συμμετείχε κλιμάκιο μηχανικών της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων, με στόχο να εκτιμηθεί η κατάσταση των μνημείων της Κεφαλονιάς που είχαν πληγεί από τους σεισμούς και να ληφθούν τα απαραίτητα στοιχεία για να καταστεί στη συνέχεια εφικτή η εκπόνηση των σχετικών τεχνικών εκθέσεων και να υλοποιηθούν άμεσα μέτρα για την προστασία τους.

Σε ό,τι αφορά τα αρχαία μνημεία, αρμοδιότητας τότε της ΛΕ΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, δεν υπέστησαν ζημιές. Το κτήριο του Αρχαιολογικού Μουσείου Αργοστολίου παρουσίασε βλάβες και έκτοτε παραμένει κλειστό για το κοινό, ενώ τα ευρήματα που φυλάσσονταν εκεί, έχουν μεταφερθεί σε ασφαλή χώρο που εκμισθώνει η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κεφαλληνίας. Παράλληλα η Υπηρεσία έχει ξεκινήσει τη διαδικασία εύρεσης νέου ακινήτου για την πιθανή μετεγκατάσταση του Αρχαιολογικού Μουσείου της πόλεως, σε περίπτωση που κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου.

Όσον αφορά στα Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία η Εφορεία από τον Οκτώβριο του 2014, διενεργεί αυτοψίες συνεχώς με το προσωπικό της Υπηρεσίας και με τη συνδρομή μηχανικών από την Υπηρεσία Νεώτερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Νοτίου Ιονίου. Έχει ξεκινήσει η καταγραφή όλων των μνημείων, με προτεραιότητα όσα έχουν πληγεί από τους σεισμούς. Παράλληλα, καταγράφονται τα κινητά κειμήλια (εικόνες, ιερά σκεύη, αγιογραφίες κλπ) που φυλάσσονται στους ναούς και στις μονές και ήδη έχουν καταγραφεί τα κειμήλια της Ιεράς Μονής Κηπουραίων και Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Σουλλάρων στην Παλική, του Ιερού Ναού Ευαγγελίστριας στο Κάστρο του Αγίου Γεωργίου και του Ιερού Ναού Αγίου Ιωάννου στα Δειλινάτα. Στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου στις Μηνιές (Δ.Ε. Αργοστολίου) έχουν απομακρυνθεί και φυλαχθεί σε ασφαλή χώρο τα αρχιτεκτονικά μέλη που είχαν καταπέσει λόγω του σεισμού. Επίσης η ΕΦΑ Κεφαλληνίας έχει προχωρήσει στην κήρυξη του Ιερού Ναού Αγίων Αποστόλων Χαβδάτων Παλικής ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο ενώ έχει ξεκινήσει η διαδικασία κήρυξης και άλλων μνημείων.

Στους Ιερούς Ναούς Παναγίας των Ρόγγων και Αγίας Μαρίνας Σουλλάρων, εκτελέστηκαν εργασίες λήψης άμεσων μέτρων από την Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων σε δύο φάσεις, σύμφωνα με Τεχνικές Εκθέσεις που εκπονήθηκαν από μηχανικούς της Υπηρεσίας. Η εργασία Α' Φάσης αφορούσαν στις αναγκαίες υποστυλώσεις - αντιστηρίξεις των ετοιμόρροπων τμημάτων προκειμένου να καταστεί δυνατή η προσέγγιση του εσωτερικού του ναού. Οι εργασίες της Β' Φάσης αφορούσαν στη λήψη άμεσων μέτρων προστασίας για το εσωτερικό του ναού, (περισυλλογή των υλικών κατάρρευσης, τοποθέτηση μεταλλικών πύργων ανατολικά και δυτικά του ναού, αντιστηρίξεις).

Ακολούθως για τις ανάγκες σύνταξης της μελέτης αποκατάστασης του μνημείου, εκτελέστηκαν σε συνεργασία με εξωτερικούς μελετητές εργασίες ψηφιακής σάρωσης με LASER SCANNER καθώς και εργασίες γεωτεχνικής έρευνας υπεδάφους με δειγματοληπτικές γεωτρήσεις.

Οι μελέτες στερέωσης και αποκατάστασης του Ιερού Ναού Παναγίας των Ρόγγων και Αγίας Μαρίνας Σουλλάρων έχουν ολοκληρωθεί και εγκριθεί με τις με αρ. πρωτ. ΥΠΟΠΑΙΘ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/142304/13255/2622/28.7.2015 και ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/102316/8254/1327/29.3.2016 Αποφάσεις αντίστοιχα. Θα ακολουθήσει η σύνταξη των οικονομοτεχνικών μελετών για τα ανωτέρω μνημεία.

Επίσης σε συνέχεια των αυτοψιών συντάχθηκε από μηχανικούς της ΔΑΒΜΜ, Τεχνική έκθεση για τη προστασία των ετοιμόρροπων τμημάτων στο κάστρο Αγίου Γεωργίου Κεφαλονιάς, η οποία εγκρίθηκε με την με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/38123/4590/822/14.2.1014 (ανακοινοποίηση στο ορθό στις 17.2.2014) Απόφαση και απεστάλη στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Κεφαλονιάς προκειμένου να φροντίσει για την υλοποίησή της.

Με χρηματοδότηση μέσω τακτικού λογαριασμού και του κωδικού "Αμοιβές φυσικών προσώπων" (ΚΑΕ 21/110/0871), ύψους τριάντα τριών (33.000,00) ευρώ, πραγματοποιήθηκαν άμεσες στερεωτικές εργασίες στο Κάστρο του Αγίου Γεωργίου, στην Πύλη της Ιεράς Μονής Αγίας Παρασκευής Ταφίου στην Παλική και στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Κομποθεκράτων.

Με χρηματοδότηση μέσω ΠΔΕ "Επείγουσες Στερεωτικές και Αναστηλωτικές Εργασίες" με κωδικό 2014ΣΕ51400000 (π.κ.1960ΣΕ01400001) και του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000,00) ευρώ, πραγματοποιήθηκε προμήθεια υλικών για την κάλυψη των κηρυγμένων μνημείων Ιερού Ναού Αγίας Μαρίνας Σουλλάρων και Ιερού Ναού Παναγίας Ρόγγων, εργασία που έχει ήδη ολοκληρωθεί, καθώς και υλικά για άμεσες στερεωτικές εργασίες στο κωδωνοστάσιο της κηρυγμένης Ιεράς Μονής Παναγίας Λάμιας στα Δειλινάτα, εργασία που είναι σε εξέλιξη. Έχει προγραμματισθεί η επέμβαση στον Ιερό Ναό Αρχαγγέλων Βαλσαμάτων, Αγίας Παρασκευής Λαταβινάτων, Ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Λειβαθινάτων κ.ά. Οι παραπάνω εργασίες εκτελέστηκαν και εκτελούνται από το προσωπικό της Εφορείας. Με τη διαδικασία της ανάθεσης, άμεσες στερεωτικές εργασίες πραγματοποιήθηκαν στο κωδωνοστάσιο του Ιερού Ναού Αγίου Δημητρίου Καλάτων Παλικής, ναό στον οποίο είχε πραγματοποιήσει αρχικά αυτοψία η τότε αρμόδια 20η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Επιπρόσθετα έχουν εγκριθεί μελέτες για τα παρακάτω μνημεία:

1. Ιερός Ναός Αγίων Αποστόλων στα Χαβδάτα.

Η μελέτη έχει εγκριθεί με παρατηρήσεις, κατόπιν γνωμοδότησεως του ΚΣΝΜ με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΥΠΟΠΑΙΘ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/113255/10424/2131/15.6.2015 Απόφαση.

2. Ιερός Ναός Αγίας Παρασκευής στα Μονοπωλάτα.

Η μελέτη εξετάζεται από τη ΔΑΒΜΜ προκειμένου να εισαχθεί στο ΚΣΝΜ για την κατά το νόμο γνωμοδότηση.

3. Ιερός ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου στα Λειβαθηνάτα.

Υπάρχει εγκεκριμένη μελέτη στερέωσης του μνημείου και εκτέλεσης επειγουσών εργασιών σύμφωνα με τους όρους της υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΔΑΒΜΜ/22301/868π.έ/30.1.1997 Απόφασης. Η ανωτέρω μελέτη θα πρέπει επανυποβληθεί επικαιροποιημένη λαμβάνοντας υπ' όψιν την υφιστάμενη κατάσταση διατήρησης του μνημείου, ιδιαίτερα όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μετά τους σοβαρούς σεισμούς του παρελθόντος έτους. Επιπλέον, θα πρέπει να εκπονηθεί στατική μελέτη, καθώς και συμπληρωματική αρχιτεκτονική μελέτη για την ανωδομή του κωδωνοστασίου (τοξωτά ανοίγματα, τελική ζώνη διακόσμου) σύμφωνα με τον όρο στ. της εγκριτικής Απόφασης.

4. Ιερός Ναός Γενεσίου Θεοτόκου στα Καλάτα.

Με φροντίδα της ΔΑΒΜΜ εισήχθη η μελέτη επισκευής του Ιερού Ναού Γενεσίου Θεοτόκου στα Καλάτα Παλικής, Δήμου Κεφαλληνίας, Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων του ΥΠΠΟΑ, η οποία συζητήθηκε στην Συνεδρίασή του με αριθ. 6/21.5.2015. Το ΚΣΝΜ γνωμοδότησε υπέρ της αναβολής της μελέτης, προκειμένου να συμπληρωθεί ο φάκελος με επιπλέον στοιχεία και σχέδια, αναφορικά με την αποτύπωση του μνημείου και την δυνατότητα ανακατασκευής της βόρειας πλευράς στο σύνολό της και κατά περίπτωση στις άλλες πλευρές του ναού.

5. Ιερός Ναός Αγίας Θέκλης στην Αγ. Θέκλη.

Η μελέτη αποκατάστασης Ιερού Ναού Αγίας Θέκλης στον οικισμό Αγία Θέκλη Παλικής Κεφαλληνίας, κατόπιν ελέγχου από τη ΔΑΒΜΜ, παρουσίαζε ελλείψεις και με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΥΠΟΠΑΙΘ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/34081/3541/68327.5.2015 έγγραφο της ΔΑΒΜΜ ζητήθηκαν διευκρινίσεις τόσο σχεδιαστικά όσο και σε επίπεδο τεχνικής περιγραφής. Αναμένεται η συμπλήρωση της μελέτης η οποία μέχρι σήμερα δεν έχει υποβληθεί.

6. Ιερός Ναός Υπεραγίας Θεοτόκου στα Μαντζαβινάτα.

Σύμφωνα με τη μελέτη ο ναός πιθανότατα ανεγέρθηκε τον 17^ο αιώνα και ανακατασκευάστηκε το 1958 μετά τους σεισμούς του 1953. Μετά τον έλεγχο της μελέτης, διαπιστώθηκαν ασάφειες σχετικά με την πρόταση της ενίσχυσης του φέροντα οργανισμού, και προτάθηκε από τη ΔΑΒΜΜ με το με αρ. πρωτ. ΥΠΟΠΑΙΘ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/144713/13490/2669/25.9.2015 έγγραφο, η πραγματοποίηση ερευνητικών τομών σε διάφορες θέσεις στις περιμετρικές τοιχοποιίες για την διαπίστωση του τρόπου δόμησής του και για την επιβεβαίωση ότι δεν διασώζονται τμήματα ή στοιχεία της αρχικής κατασκευής. Στην περίπτωση που προκύψει ότι ο ναός ανακατασκευάστηκε στο σύνολό του το 1958, το κτήριο δεν εμπίπτει στην προστασία του αρχαιολογικού νόμου και ως εκ τούτου η Υπηρεσία δεν είναι αρμόδια για την έγκριση της μελέτης. Μέχρι σήμερα δεν έχει κατατεθεί στην Υπηρεσία οτιδήποτε σχετικό με τα ανωτέρω.

7. Ιερός ναός Αγίου Δημητρίου στις Μηνιές.

Για το ανωτέρω μνημείο, σύμφωνα με το αρχείο δεν υπάρχει μελέτη. Προσφορότερη λύση για την προστασία του είναι η σύνταξη σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, Τεχνικής Έκθεσης άμεσων μέτρων προστασίας από εξειδικευμένο μηχανικό, με φροντίδα του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου και τη συνδρομή της Ιεράς Μητρόπολης Κεφαλλονιάς, έτσι ώστε να προβεί η ΔΑΒΜΜ στην έκδοση εγκριτικής Απόφασης άμεσων μέτρων.

8. Πύλη της Ιεράς Μονής Αγίας Παρασκευής Ταφίου.

Έχει συνταχθεί και κοινοποιηθεί στην ΔΑΒΜΜ Τεχνική Έκθεση αυτοψίας από Υπάλληλο της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων, σχετικά με την κατάσταση διατήρησής της.

Επίσης, η ΕΦΑ Κεφαλληνίας έχει αποστείλει στο αρμόδιο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Ιονίων Νήσων για την κατά Νόμο Γνωμοδότηση, τις μελέτες επισκευής των Ιερών Ναών Αγίου Δημητρίου - Ευαγγελίστριας στα Φαρακλάτα, Αγίου Δημητρίου στα Καλάτα, της

Παναγίας στα Δαμουλιανάτα, του Αγίου Νικολάου Σβορωνάτων, της Ιεράς Μονής Κηπουραίων, του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Σουλλάρων, της Ευαγγελίστριας στον Αθέρα ενώ διαβίβασε στη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων πληθώρα μελετών (ενδεικτικά αναφέρονται η Ιερά Μονή Κεχριώνος, ο Ιερός Ναός Παναγίας στα Δεματορά, ο Άγιος. Νικόλαος στο Ρίφι, ο Ιερός Ναός Παναγίας στα Χαβριάτα κ. ά.).

Όσον αφορά στον σεισμό της 17^{ης}.11.2015 που έπληξε τη Β. Κεφαλονιά και την Ιθάκη, βλάβες παρουσίασε μόνο το κτήριο της Αρχαιολογικής Συλλογής Σταυρού. Η επισκευή του πραγματοποιήθηκε άμεσα από τη Διεύθυνση Μελετών Έργων Μουσείων και Πολιτιστικών Κτηρίων και οι εργασίες εγκιβωτισμού των αρχαίων προκειμένου να εκκενωθεί το προς επισκευή κτήριο από την ΕΦΑ Κεφαλληνίας με τη συμβολή της Διεύθυνσης Συντήρησης. Στη συνέχεια η Εφορεία πραγματοποίησε τις εργασίες επανέκθεσης και η Αρχαιολογική Συλλογή Σταυρού άνοιξε εκ νέου για το κοινό στις 30.6.2016.

Τέλος και σε ό,τι αφορά σε ιστορικά και νεώτερα μνημεία σας γνωρίζουμε ότι η ΥΝΜΤΕΔΕΠΝΙ μετά τους σεισμούς και συγκεκριμένα από 29.1.2014 έως 1.4.2014, απέστειλε κλιμάκιο μηχανικών της Υπηρεσίας στην Κεφαλλονιά πέντε (5) φορές με συνολική διάρκεια παραμονής στο νησί οκτώ (8) ημερών.

Κατά τη διάρκεια αυτών των μεταβάσεων το κλιμάκιο διενήργησε αυτοψίες σε νεώτερα μνημεία και συνέταξε τις σχετικές αναφορές.

Σε συνεργασία με τις τότε συναρμόδιες ΛΕ' ΕΠΚΑ και 20η ΕΒΑ, νυν ΕΦΑ Κεφαλληνίας, διενήργησε αυτοψία σε εκκλησιαστικά μνημεία και συνέταξε εκθέσεις λήψης μέτρων ασφαλείας.

Μηχανικοί της Υπηρεσίας επέβλεπαν τις εργασίες υλοποίησης των ανωτέρω μέτρων. Ειδικά, για την Ιακωβάττειο Βιβλιοθήκη συνέταξε τεχνική έκθεση και ενημέρωσε το Υπουργείο Παιδείας. Μετά το σεισμό της 17.11.2015 στην Ιθάκη, μηχανικοί της Υπηρεσίας σε συνεργασία με υπαλλήλους της ΕΦΑ Κεφαλληνίας, διενήργησαν αυτοψίες σε νεώτερα και εκκλησιαστικά μνημεία της Βορείου Κεφαλληνίας και της Ιθάκης και συνέταξαν τις σχετικές αναφορές, με συνολικό απολογισμό επιδείνωση ή νέες βλάβες.

Επίσης, μηχανικοί της Υπηρεσίας μετέχουν σε επιτροπές παραλαβής υλικών και εργασιών για την εκτέλεση επείγουσών στερεωτικών εργασιών προστασίας σεισμοπλήκτων και πλημμυροπαθών μνημείων στο Ν. Κεφαλληνίας.

Τέλος αναφορικά με τα κτήρια του σχολείου και του Ξενία, που βρίσκονται στο Ληξούρι και το Αργοστόλι αντίστοιχα, σας γνωρίζουμε ότι αυτά δεν είναι χαρακτηρισμένα μνημεία από το ΥΠ.ΠΟ.Α.

Ο Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΙΠΚΑ
2. ΔΒΜΑ
3. ΔΑΒΜΜ
4. ΔΠΑΝΣΜ
5. ΕΦΑ Κεφαλληνίας
6. ΥΝΜΤΕ Δυτικής Ελλάδας

Ακριβές Αντίγραφο

Η Προϊσταμένη του Τμήματος της Γραμματείας,

Αρχείου και Ενημέρωσης Κοινού

Χ. Μάκα

